

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Brně rozhodl samosoudcem Martinem Kopou ve věci

žalobce: **B. D.**
st. příslušnost:
t. č. pobytem:

proti

žalovanému: **Ministerstvo vnitra České republiky, Odbor azylové a migrační politiky**
poštovní schránka 21/OAM, 170 34 Praha 7

o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 18. 5. 2020, č. j. OAM-221/ZA-ZA11-ZA20-2020

takto:

- I. Žaloba *se zamítá*.
- II. Žalobce *nemá právo* na náhradu nákladů řízení.
- III. Žalovanému *se nepřiznává* náhrada nákladů řízení.

Odůvodnění:

I. Podstata věci

1. Žalobce požádal o udělení mezinárodní ochrany. Žalovaný jeho žádost zamítl jako zjevně nedůvodnou. Ukrajina, odkud žalobce pochází, je totiž na seznamu

bezpečných zemí původu. Žalobce s rozhodnutím žalovaného nesouhlasí. Domnívá se, že si žalovaný neshromáždil dostatek podkladů, aby mohl o jeho azylové žádosti řádně rozhodnout. Krajský soud níže vysvětlí, proč tak žalobce namítá nedůvodně.

II. Rozhodnutí žalovaného a související skutkové okolnosti

2. Žalobce podal žádost o udělení mezinárodní ochrany dne 7. 3. 2020. Uvedl, že se narodil v Gruzii, kde žil do svých šesti let. Poté se přestěhoval na Ukrajinu. Ve dvanácti letech se vrátil do Gruzie a v osmnácti opět odjel na Ukrajinu, kde žil až do svého příchodu do ČR. O mezinárodní ochranu žádá, protože na Ukrajině nemá kde bydlet. Předtím tam žil s otcem ve vesnici X. Otec ale prodal dům a odstěhoval se do Kyjeva, kde má novou rodinu. Otec mu dal pouze peníze na cestu do ČR. Otcova nová přítelkyně však nechce, aby s nimi žalobce žil. Nemůže se vrátit ani do Gruzie, protože nemá tamní občanství a v minulosti tam dostal pokutu za nelegální pobyt. Žalobce popřel, že by během svého pobytu na Ukrajině měl problémy se státními orgány. Jediným problémem bylo, že neměl kde bydlet. Žije tam pouze jeho otec a babička. S ní ale nebyl nikdy v kontaktu. V ČR má žalobce matku, občanku Gruzie, která zde také žádá o mezinárodní ochranu.
3. Žalovaný v průběhu správního řízení shromáždil zprávy o zemi původu, konkrétně materiál *Hodnocení Ukrajiny jako bezpečné země původu* z července 2019 a *Informaci OAMP – Situace na Ukrajině* („Informace OAMP“) z dubna 2019. Z prvně uvedené informace vyplývá, že na Ukrajině obecně nedochází k porušování základních práv a svobod. Od roku 2014 přijala Ukrajina řadu ústavních reforem a přistoupila k mezinárodněprávním závazkům, které zvyšují standard ochrany lidských práv a principů vlády práva. Civilní úřady udržují účinnou kontrolu nad bezpečnostními složkami s výjimkou území poloostrova Krym a částí území Doněcké a Luhanské republiky, které vláda nemá pod kontrolou. Na Ukrajině obecně a soustavně nedochází k pronásledování ve smyslu čl. 9 směrnice č. 2011/95/EU, ani k mučení nebo nelidskému či ponižujícímu zacházení, trestům či hrozbě z důvodu svévolného násilí v ozbrojeném konfliktu. Nelze vyloučit, že dochází k dílčím excesům. Nejedná se ale o systémový jev. Ukrajinská vláda také spolupracovala s Úřadem Vysokého komisaře OSN pro uprchlíky i s dalšími humanitárními organizacemi na poskytování ochrany a pomoci vnitřně přesídleným osobám, uprchlíkům a dalším skupinám. Tyto informace potvrzuje také materiál *Informace OAMP*. Podle něj se situace na Ukrajině od roku 2015 relativně uklidnila. Napjatá zůstává pouze na východě země. Bezpečnostní incidenty se omezují pouze na linii dotyku v Luhanské a Doněcké oblasti. V žádné z dalších oblastí země k bezpečnostním incidentům nedocházelo. K seznámení s podklady se žalobce dostavil, ale nechtěl se s nimi seznámit ani se k nim vyjádřit či navrhnout jejich doplnění.
4. Žalovaný shledal na základě výpovědi žalobce, že v jeho případě lze Ukrajinu považovat za bezpečnou zemi původu ve smyslu zákona o azylu. Jako jediný důvod své žádosti žalobce uvedl, že na Ukrajině nemá kde bydlet. Institut mezinárodní ochrany však nemůže sloužit k řešení pobytové situace cizince. Chce-li žalobce žít v ČR, musí si svůj pobyt upravit prostřednictvím institutů zákona o pobytu cizinců. Žalovaný proto shledal naplnění podmínek, které předvídá

§ 16 odst. 2 zákona č. 325/1999 Sb., o azylu („zákon o azylu“). Rozhodnutím ze dne 18. 5. 2020, č. j. OAM-221/ZA-ZA11-ZA20-2020 („rozhodnutí žalovaného“), na jeho základě zamítl žádost žalobce jako zjevně nedůvodnou.

III. Žaloba

5. Žalobce namítá, že domněnka o označení určité země původu jako bezpečné, je vyvratitelná. Žalovaný musí v každém jednotlivém případě zkoumat, zda lze ve vztahu k dotyčnému žadateli danou zemi považovat za bezpečnou. V případě žalobce tomu tak není. Žalovaný neshromáždil dostatek aktuálních a relevantních podkladů pro vydání rozhodnutí. Ve svém rozhodnutí pracuje se dvěma podklady, které jsou příliš obecné. Nereflektují individuální důvody, pro které žalobce podal žádost o mezinárodní ochranu.
6. Při aplikaci konceptu bezpečné země původu sice leží větší část důkazního břemene na žalobci. Neznamená to však, že by se na něj důkazní břemeno kompletně přesunulo a že by žalovaný mohl zcela rezignovat na shromáždění přesných a aktuálních zpráv o zemi původu. I v tomto případě má žalovaný povinnost řádně zjistit skutkový stav. To ale v případě žalobce neudělal.

IV. Vyjádření žalovaného

7. Žalovaný považuje žalobní námitky za nedůvodné. Žalobce v rámci celého řízení ani ve své žalobě neuvedl jediný azylově relevantní důvod své žádosti o mezinárodní ochranu. Skutečnost, že na Ukrajině nemá kde bydlet, v jeho případě nezakládá důvod pro udělení azylu. Žalobní body jsou příliš obecné. Žalobce pouze poukazuje na pochybení žalovaného, ale nekonkretizuje, v čem tato pochybení spočívají. Nevysvětluje, proč Ukrajinu ve vztahu k němu nelze považovat za bezpečnou zemi původu.

V. Posouzení věci krajským soudem

8. Žaloba je přípustná. Podala ji oprávněná osoba (§ 65 odst. 1 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní; „s. ř. s.“), v zákonné lhůtě (§ 32 odst. 1 zákona o azylu). Krajský soud ve věci rozhodl v souladu bez nařízení ústního jednání. Žalobce ani žalovaný ve stanovené lhůtě nevyjádřili svůj nesouhlas s takovým projednáním věci.
9. Krajský soud přezkoumal napadené rozhodnutí v mezích žalobních bodů (podle § 75 odst. 2 s. ř. s.) podle skutkového a právního stavu zjištěného s přihlédnutím k čl. 46 odst. 3 směrnice č. 2013/32/EU („procedurální směrnice“).
10. Žaloba *není důvodná*.
11. Jediná žalobní námitka, kterou žalobce uplatňuje, se týká nedostatečně zjištěného skutkového stavu, protože si žalobce podle něj neshromáždil dostatek relevantních a aktuálních informací o zemi původu. Krajský soud však dává za pravdu žalovanému, že tuto námitku žalobce koncipuje poměrně obecně. Není z ní jasné, jaké konkrétní informace žalobce postrádá ve zprávách, které žalovaný shromáždil. Ve stejné míře obecnosti, s jakou žalobce koncipuje svou námitku, se s ní vypořádá i krajský soud.

12. Podle § 2 odst. 1 písm. k) zákona o azylu se pro účely tohoto zákona rozumí bezpečnou zemí původu stát, jehož je cizinec státním občanem, nebo v případě osoby bez státního občanství stát posledního trvalého bydliště, kde:
- a) obecně a soustavně nedochází k pronásledování, mučení nebo nelidskému nebo ponižujícímu zacházení nebo trestům a k hrozbě z důvodu svévolného násilí v případě mezinárodního nebo vnitřního ozbrojeného konfliktu,
 - b) který jeho občané nebo osoby bez státního občanství neopouštějí z důvodů uvedených v § 12 nebo § 14a,
 - c) který ratifikoval a dodržuje mezinárodní smlouvy o lidských právech a základních svobodách, včetně norem týkajících se účinných opravných prostředků, a
 - d) který umožňuje činnost právníkům osobám, které dohlíží nad stavem dodržování lidských práv.
13. Podle § 16 odst. 2 zákona o azylu se jako zjevně nedůvodná zamítne žádost o udělení mezinárodní ochrany, jestliže žadatel o udělení mezinárodní ochrany přichází ze státu, který ČR považuje za bezpečnou zemi původu, neprokáže-li žadatel o udělení mezinárodní ochrany, že v jeho případě tento stát za takovou zemi považovat nelze. V souladu s § 16 odst. 3 zákona o azylu platí, že pokud jsou tu předpoklady pro zamítnutí žádosti o udělení mezinárodní ochrany pro zjevnou nedůvodnost, neposuzuje se, zda žadatel o udělení mezinárodní ochrany splňuje důvody pro udělení azylu podle § 13 a 14 nebo doplňkové ochrany podle § 14b. Jsou-li tu předpoklady pro zamítnutí žádosti o udělení mezinárodní ochrany pro zjevnou nedůvodnost podle § 16 odst. 2, rovněž se *neposuzuje, zda žadatel o udělení mezinárodní ochrany neuvádí skutečnosti svědčící o tom, že by mohl být vystaven pronásledování z důvodů uvedených v § 12 nebo že mu hrozí vážná újma podle § 14a.* Podle § 86 odst. 4 zákona o azylu stanoví ministerstvo vyhláškou seznam bezpečných zemí původu, bezpečných třetích zemí a evropských bezpečných třetích zemí; seznamy zemí stanovené vyhláškou ministerstva přezkoumá nejméně jedenkrát v kalendářním roce.
14. Základem vnitrostátní úpravy konceptu bezpečných zemí původu je procedurální směrnice. Ta v bodu 40 preambule uvádí, že pokud lze třetí zemi pokládat za bezpečnou zemi původu, *měly by mít členské státy možnost označit ji za bezpečnou a vycházet z domněnky, že je pro daného žadatele bezpečná, pokud žadatel neprokáže opak.* Z bodu 46 preambule vyplývá, že se členské státy mohou rozhodnout, zda budou posuzovat bezpečnost země původu případ od případu nebo označí země jako bezpečné přijetím seznamu těchto zemí. ČR zvolila druhou z těchto variant. Seznam bezpečných zemí původu obsahuje § 2 vyhlášky č. 328/2015 Sb., kterou se provádí zákon o azylu a zákon o dočasné ochraně cizinců. V souladu s bodem 24 tohoto ustanovení *Česká republika považuje za bezpečnou zemi původu Ukrajinu, s výjimkou poloostrova Krym a částí Doněcké a Luhanské oblasti pod kontrolou proruských separatistů.* Zařazení Ukrajiny na tento seznam znamená, že Ukrajina (s příslušným teritoriálním omezením) splňuje výše uvedené podmínky pro označení země za bezpečnou podle § 2 odst. 1 písm. k) zákona o azylu, který vychází z procedurální směrnice. Žalovaný tedy nemá povinnost tyto podmínky zkoumat jednotlivě ve vztahu ke každé žádosti o mezinárodní ochranu.

15. Z uvedeného vyplývá, že pokud žadatel pochází z bezpečné země původu, předpokládá se, že jeho žádost o mezinárodní ochranu je nedůvodná, protože mu v zemi původu nehrozí pronásledování ani vážná újma. Tato domněnka je ovšem vyvratitelná. *Každý žadatel pocházející z bezpečné země původu má možnost prokázat, že v jeho konkrétním případě by se domněnka bezpečnosti uplatnit neměla.* Žadatel tedy musí prokázat, že právě jemu „hrozí větší riziko pronásledování nebo vážné újmy než ostatním osobám v obdobném postavení.“ (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 30. 9. 2008, č. j. 5 Azs 66/2008-70). To žalobce neprokázal. Důvody, které v řízení uváděl, mají pouze ekonomickou povahu. V žádném případě nesvědčí o tom, že by mu na Ukrajině hrozilo pronásledování nebo vážná újma. Ani při plném meritorním přezkumu jeho žádosti by tyto důvody nemohly vést k udělení azylu či doplňkové ochrany.
16. To, jaké důvody žádosti o mezinárodní ochranu žalobce v řízení uvede, se pak zrcadlí v rozsahu, v jakém musí žalovaný splnit svou povinnost shromáždit si aktuální a přesné informace o zemi původu žadatele v souladu s § 23c písm. c) zákona o azylu. Stejně tak v případě aplikace institutu bezpečné země původu žalovaný nemá povinnost shromažďovat informace o zemi původu v takovém rozsahu, jako je tomu u plného meritorního přezkumu žádosti. Jak totiž vyplývá z § 16 odst. 3 zákona o azylu, v těchto případech se neposuzuje, zda žadatel o udělení mezinárodní ochrany uvádí skutečnosti svědčící o tom, že by mohl čelit pronásledování z důvodů uvedených v § 12 nebo že mu hrozí vážná újma podle § 14a. Podklady, které žalovaný shromáždil v tomto případě, proto krajský soud považuje za dostatečné. Teprve pokud by žalobce předložil důkazy, že v jeho případě Ukrajinu za bezpečnou zemi považovat nelze, musel by žalovaný shromáždit dodatečné informace, na jejichž základě by hodnotil relevanci těchto důkazů a tvrzení žalobce ve vztahu k jednotlivým důvodům pro udělení mezinárodní ochrany. Žalobce však žádný takový důkaz nepředložil.
17. Lze proto shrnout, že žalobci se v rámci řízení o žádosti o udělení mezinárodní ochrany nepodařilo vyvrátit domněnku, podle které je Ukrajina bezpečnou zemí původu. Žalovaný zároveň dostatečně zjistil skutkový stav a žádost žalobce řádně posoudil. Krajský soud se z toho důvodu ztotožňuje se závěrem žalovaného o zjevné nedůvodnosti žádosti žalobce o mezinárodní ochranu.

VI. Závěr a rozhodnutí o nákladech řízení

18. Krajský soud posoudil žalobní námitky jako nedůvodné. Proto žalobu zamítl (§ 78 odst. 7 s. ř. s.). Neúspěšný žalobce nemá právo na náhradu nákladů řízení. Žalovanému žádné náklady řízení nevznikly (§ 60 s. ř. s.).

Poučení:

Proti tomuto rozsudku lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává u Nejvyššího správního soudu. V řízení o kasační stížnosti musí stěžovatele zastupovat advokát. To neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které se vyžaduje pro výkon advokacie.

Brno, 3. března 2021

Shodu s prvopisem potvrzuje:

Martin Kopa, v. r.
samosoudce

Shodu s prvopisem potvrzuje: